

КОСМОСГА ЯНГИ ПАРВОЗ

СОВЕТ КОСМОНАВТЛАРИ ЮРИЙ ГАГАРИН, ГЕРМАН ТИТОВ, АНДРИЯН НИКОЛАЕВ
ВА ПАВЕЛ ПОПОВИЧЛАРДАН КЕЙИН ВАЛЕРИЙ БИКОВСКИЙНИНГ КОСМОСГА ПАРВОЗИ
СОВЕТ ФАНИ ВА ТЕХНИКАСИНИНГ БУЮК ГАЛАБАСИДИР!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

45-йил чиқиши
№ 139 (12.492)

Шанба, 15 июнь 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

КУВОНЧИМИЗ ЧЕКСИЗ

«ДИҚҚАТ, ДИҚҚАТ! СОВЕТ
ИТТИФОҚИНИНГ ҲАММА РА-
ДИОСТАНЦИЯЛАРИ ИШЛАЙ-
ДИ!» ТАСС АХБОРОТИНИ
ЭШИТТИРАМИЗ!

Москва радиоси дикторининг
бу тактавор сўзларини эшити-
шим билан қувончам ичма
сизмай кетди. Ватанимизда яна
бир жасorat амалга оширил-
ди-да, дедим ўз-ўзимга. Ҳа, ҳа-
қиқатан ҳам шундай эди. Вата-
нимизда коммунизм асрининг яна
бир зафарли галабаси кўриш-
ланди. Совет Иттифоқи ерада-
ни Валерий Федорович Биков-
ский совет кишиларининг қол-
лиг сўз-адрокки билан яратил-
ган «Восток-5» космик кемасида
қосмотга штурм қилди.

Қуни кеча Ўзбекистон хотин-
қизлари III съезди фа ишини та-
момлаган эди. Съездеда хотин-
қизларнинг партия XXII съезди
ва КПСС Программисида белги-
ланган улуғвор режаларни бажар-
ишдаги вазифаси белгиланди.
Делегатлар қатори мен ҳам Тош-
кентдан янги кич ва гайратга
тўлган ҳолда қайтиб, ўз ҳамжи-
лақларимга, дўстларимга ун-
дан олган таассуротларимни аф-
тиб беришга аф қилган эдим.
Мана энди бу ҳикояга ватандо-
шимиз Биковскийнинг тенги бўл-
парвози ҳақидаги буюк эпосга
қўйилади. Биз Қосмотни забт
этибган космонавтларнинг жасо-
ратига жавобан коммунизм дасту-
рхонига мўлжал қўйиш ҳужу-
лик маҳсулотлари қўйиш учун
бир гайратимизга йн гайрат қў-
иш мўхот қиламиз.

Б. РАҲМОНОВА,
Хоразм область Шовот
ишлаб чиқариш бошқар-
маси партия комитети
секретарининг ўринбосари.

МИНГ ОФАРИН!

Кеча улуғ пойтахтимиз Москва
радиоси Совет Иттифоқи ерада-
ки подполковник Валерий Фе-
дорович Биковскийнинг «Восток-5»
космик кемасида қосмотга парвоз
қилганини ҳақидаги ахборот
қўйишлари эълон қилди. Қўй-
ишлари маълумотиимизнинг мўх-
натқашлари бу масисиз парвоз
ҳақидаги хўшхабарни эфр ҳаяжон
билан тингидилар.

Шонли Ленин қосмотининг
из мўносиб аъзоларидан бири
кексиз қосмот сари ушндек бу
ек шарафга мўссар бўлаглиги
хар бир кишининг қалбига эфр
ҳаяжон уйғотди. Ҳа, Коммуни-
стик партиянинг содиқ ердэмчиси
Ленин қосмоти ҳудди ана шун-
дай баҳодирларни тарбияламоқ-
да, ularни коммунизм қўриш
учун қўрашнинг фидокор ва тол-
мас қўришчилари қилиб етиштир-
моқда.

Космик кеманинг борча систе-
малари нормал ишлаб турганли-
ги совет фани ва техникаси нақо-
дар юксакликка қўйрилганлиги
дан далолат бериб турибди. Со-
вет олимлари, инженер ва тех-
никлари фан соҳасида эришган
буюк кашфиётларни бутун инсо-
цият олдида намойиш қилиб, ҳам-
мани қўйил қондирмоқдалар.

Биз подполковник Валерий Фе-
дорович Биковскийнинг масисиз
жасоратида мени офарин деймиз.

В. БОГДАСАРОВ,
тарих фанлари кандидати,
доцент.

ТАСС АХБОРОТИ

1963 йил 14 июнда Москва вақти билан соат 15 да Совет
Иттифоқида «Восток-5» космик кемаси Ер йўлдоши орбита-
сига чиқарилди. «Восток-5» кемасини Совет Иттифоқи граж-
дани космонавт учувчи подполковник ўртоқ Валерий Федоро-
вич Биковский бошқармоқда.

Космосга бу галги учушдан мақсад қуйидагилардан
иборат:

- космик учуш турли факторларининг инсон организми-
га таъсирини ўрганишни давом эттириш;
- узоқ давом этадиган учуш шароитида кенгайтирилган
медицина-биологик тадқиқотларни ўтказиш;
- бошқариладиган космик кеманинг системасини янада
яхшилаш ва тақомиллаштириш.

«Восток-5» йўлдош кемаси мўлжалланганига яқин ор-
битага чиқарилди. Дастлабки маълумотларга кўра, йўлдош
кеманинг Ер атрофини айланиш даври 88,4 минутни ташкил
этади, кеманинг Ер сатҳидан минимал узоқлашиши (пери-
гейи) 181 километрга ва максимал узоқлашиши (апогейи)
235 километрга барабар, орбита текислигининг экватор те-
кислигига нисбатан оғиш бурчати 65 градусга яқин. «Вос-
ток-5» космик кемаси билан радио орқали узлуксиз икки то-
монлама алоқа қилиб турилибди.

Космонавт учувчи ўртоқ Биковскийнинг берган хабарла-
рига ҳамда телеметрик ва телевизион системалар орқали
олинган маълумотларга кўра, у, кемани орбитага чиқариш

даврини ва вазисизлик ҳолатига ўтишни қониқарли кечир-
ган. Ўртоқ Биковский ўзини яхши ҳис қилапти.

Космонавт учувчи ўртоқ Биковский ўз эшиттиришлари-
ни 20,006 ва 143,625 мегагерц частоталарда олиб бормоқда.

Кемада 19,948 мегагерц частотада ишлайдиган «Сигнал»
передатчиги ҳам ўрнатилган.

Космик кема-бортидаги ҳамма системалар нормал иш-
ламоқда.

Учининг бориши тўғрисидаги ахборотлар Совет Итти-
фоқининг ҳамма радиостанциялари орқали эшиттириб тури-
лади.

Космонавт учувчи ўртоқ Валерий Федорович Биковский
бошқараётган «Восток-5» космик кемаси ўз парвозини давом
эттирмоқда. Москва вақти билан соат 18 гача «Восток-5»
йўлдош кемаси Ер атрофини икки марта айланиб чиқди.
Учуви космонавт Биковский ўзини жуда яхши ҳис қилмоқ-
да. Кемадаги ҳамма системалар яхши ишламоқда. Космик
кеманинг кабинасида олдиндан белгилаб қўйилган шароит
сақланмоқда.

Космонавт программада кўзда тутилган физиологик си-
новларни бажарганидан ва ўз организмнинг ҳолатини кон-
троль қилганидан сўнг овқатланди.

Космонавт Биковский Африка устидан учиб ўтаётганида
Африка қитъаси халқларига салом йўлади.

«Восток-5» йўлдош кемаси Ер атрофини бир марта ай-
ланиб чиқиб, яна Ватанимиз территорияси устида учиб бор-
ганда ўртоқ Биковский Совет Иттифоқи халқларига табрик
йўлади ҳамда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Мар-
казий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан Никита Сер-
геевич Хрущевга «Восток-5» космик кемасининг парвози
муваффақиятли бораётганини маълум қилди.

Н. С. ХРУЩЕВ РАДИОГРАММАСИ

«Восток-5» космик кемасининг борти космонавт
учувчи ўртоқ В. Ф. БИКОВСКИЙГА

Азиз Валерий Федорович!

Космик парвознинг муваффақиятли бошланиши
билан Сизни қизгин табриклайман.

Биз Сизнинг парвозингизни зўр эътибор билан
кузатиб турмоқдамиз. Ўзингизни яхши ҳис этиши-
нгизни ва топшириқни муваффақиятли бажариши-
нгизни тилайман.

Сизга энг яхши тилаклар йўллайман. Жонажон
юртимизда Сизни хурсандлик билан қучамиз.

Н. С. ХРУЩЕВ.

1963 йил 14 июнь.

КОСМОНАВТ В. Ф. БИКОВСКИЙНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН ҚИЛГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар, дўстлар! Совет кишиларининг космосга
ўзлаштиришга киришиб, бу ишни муваффақиятли давом эт-
тираётганликларига қаҳрамон халқимизнинг ижодий жасора-
ти ҳамда Коммунистик партия белгилаб берган тарихий ре-
жаларни амалга ошириш тўғрисида эришилди.

Космонавт дўстларим Андрян Николаев ва Павел По-
повичлар Юрий Гагарин билан Герман Титов кетидан кос-
мосда группа бўлиб парвоз қилганидан буён бир йилдан
хамроқ вақт ўтди. Бугун мен Совет Ватанимиз бошлаб бер-
ган ишни давом эттиришдек катта шарафга мўяссар бўлдим.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марка-
зий Комитетини, жонажон Совет ҳукуматини, Никита Сер-
геевич Хрущевни, қадрдон ватандошларимни ишонтириб
айтаманки, шу масъулиятли ва фахрли топшириқни шараф
билан бажариш учун бутун кучимни, билим ва маҳоратимни
сарф қиламан.

Жонажон юртимизда тезда дўйдор кўришгунча!

Валерий Федорович БИКОВСКИЙ

Валерий Федорович Биковский
1934 йилда Москва областининг
Павлово-Посад шаҳрида турилган.
У, ВЛКСМ аъзоси.

Космонавт ўн етти ешдан бош-
лаб ўз тақдирини авиация билан
боғлади. У, ўрта мактабда ўқиб
юрганидаёқ айни мактабда Москва
аэроклубини тамомлаб чиқди.
Сўнгра Валерий учувчиларга даст-
лабки таълим берадиган авиация
мактабига, Качинск ҳарбий авиа-
ция билим юртида ўқийди. Вале-
рий бу билим юртини тамом қил-
ганидан кейин 1955 йилда турли
ҳарбий қисмларда учувчи бўлиб
хизмат қилди.

Қўмондонлик Валерий Биков-
скийга яхши баҳо берди, унинг да-
дил, ҳатосиз учганини, учуш вақ-
тида ўзини вазмин тутганини, му-
раккаб вазият юз берганида, тез-
лик билан бир қарорга келганли-
гини таъкидлайди. У, махсус
машиқларни муваффақиятли ту-
галлади, самолёт қисмларини жу-
да яхши билади. Валерий инс-
труктор бўлиб ишлаганида ўз
тажрибаси ва билимларини ўртоқ-
ларига мохирлик билан ўргатиб
турди. У, 72 марта парашют би-
лан сакради.

В. Ф. Биковский Совет Армия-
сида яхши хизмат қилганлиги
учун «Қизил Юлдуз» ордени,
«СССР Қурулди Қўчларининг 40
йиллиги» ва «Халол хизмат қил-
ганлик учун» медаллари билан
мукофотланди. 1959 йилда унга

«Иккинчи класс ҳарбий учувчи»
унвони, кейинчалик эса «Ҳарбий-
Хаво кўчларининг парашют де-
сантга тайёрлаш инструктори»
унвони берилди.

Подполковник В. Ф. Биковский
Йуковский номидаги Ҳарбий-хаво
инженерлик академиясида муваф-
фақиятли ўқимокда.

Валерий Федорович Валентина
Михайловна Биковскаяга уйлان-
ган. Валентина лаборатор бўлиб
ишлайди. Утган қишда улар ўғил
қўрган.

Космонавтининг отаси Федор Фе-
дотович Биковский пенсионер,
ониси Клавдия Ивановна рўзгор
ишлари билан шуғулланади, син-
лиси Маргарита Федоровна Ми-
хеева банкда экономист-инспектор
бўлиб ишлайди. (ТАСС).

ВАТАНИМИЗ ШУҲРАТИНИ ОШИ-
РАЁТГАН КОСМОС ҚАҲРАМОНЛА-
РИГА ШОН-ШАРАФЛАР БЎЛСИН!

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИ ИНСОНИЯТ УЧУН ЮЛДУЗЛАР САРИ, БУТУН ЕР ЮЗИДА БАХТ-САОДАТ САРИ ЙҮЛ ОЧМОҚДА

БУТУН СОВЕТ ХАЛҚИ, ПРОГРЕССИВ ИНСОНИЯТ ВАЛЕРИЙ ФЕДОРОВИЧ
БИКОВСКИЙНИНГ МИСЛСИЗ ҚАХРАМОНЛИГИГА ТАСАННО ДЕМОҚДА!

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВГА жавоб радиограммаси

Сизнинг телеграмманингизни олиб ҳаяжонландим. Оталарча ғамхўрлигиниз учун, Никита Сергеевич, Сизга чин қалбимдан ташаккур изҳор қиламан. Комсомолда тарбияланган менинг учун совет Ватанининг бундай фахрли топширини бажаришдан кўра юксакроқ шараф йўқ. Улуғ ленинчи партиянинг коммунисти бўлиши орзу қиламан.

Яхши тилаклари учун совет кишиларига чин қалбимдан миннатдорчилик билдираман. Учиш программасини муваффақиятли бажариш учун ҳамма чорани кўраман.

Космонавт учувчи Биковский

КОСМОНАВТ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Ер атрофини иккинчи марта айланиб чиқаётганида, Москва вақти билан соат 16-36 минутда бешинчи космонавт В. Ф. Биковский парвозининг қандай бораётганини ҳақида хабар қилди.

Москва, Кремль.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан Никита Сергеевич Хрушчевга маълум қиламан. Ўзимни жуда яхши ҳис қиламан. Кемадаги системалар нормал ишламоқда, парвоз муваффақиятли ўтмоқда. Менга кўрсатилган ишонч учун совет халқига, жонанон партияга ва ҳукуматга миннатдорчилигини изҳор қиламан. (ТАСС).

„ВОСТОК-5“ КОСМИК КЕМАСИ БОРТИДАН

Бешинчи космонавт Валерий Федорович Биковский Ер атрофини биринчи марта айланиб чиқаётганида Африка устидан учиб босар экан, кўп миллионли эрксевар Африка халқини қизғин табриқлади.

Бешинчи космонавт Валерий Федорович Биковский Совет Иттифоқи территорияси устидан учиб бораётганини қўлидаги радиограммани юборди:

Коммунизм қурувчи қаҳрамон совет халқига, космосни ўзлаштириш пионерига алагали салом. (ТАСС).

ВАТАНДОШИМИЗ БИЛАН ҒАХРЛАНАМИЗ

Шикам беғавтидан дала шиллоғидан радио қарнайдан киши қалбини ҳисси тўққилантирувчи қувончли хабарни эшитиб, мамлакатимиз космонавти сафига яна бир жасур ватандошимиз қўшилганлиги билан бир-биримизни қучоқлаб табриқладик.

Кишилардан кўн бўди қилинган меҳнат қарови ҳам бир зумда йўқолиб кетди. Ғайратимиз жўш урди. Иш қили ҳам тугади. Ами ҳеч қим уйга кетгани келмасди. Бригаданимиз аъзолари алаҳқаларча Ватанимизнинг янги зафарли ғалабаси ҳақида космонавт Валерий Биковскийнинг жасорати тўғрисида, совет олимлари ва ишчиларининг коммунизм йўлидаги иккуний меҳнатлари ҳақида бахslashдилар. Биз бу жасоратга жавобан «оқ олтин» дурдоналарини мўлақат этиштиришга, коммунистчасига яшаб, ишлаб ва ўқиб, келтиридан 50 центнердан нахт кўтаришга аҳд қилдик.

Парвозининг эйр эhtiбор билан кузатиб турибмиз, азиз ватандошимиз Валерий!

З. ҲАМИДОВА,

Каттақўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Крупская номида колхознинг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи.

ҲИММАТЛАРИНГИЗГА БАЛЛИ!

Тошкентлик темирчи Шоаҳмад Шомоҳидовнинг ҳаммаси сервоҳим, болаларнинг ишқ қўлҳасаси бир зум тикмайдими, серфаз, шимом ховлиси бугун айниқса гавҳир. Ўзбекистон хотин-қизлари III сўвданинг қатнашчилари эҳтиб совет олимаси меҳмон бўлиб келадилар. Узоқ Литва, Молдавия, Тожикистон, Грузия, Арманистон вакиллари Бахристон Акрамова билан Шоаҳмад Шомоҳидовга ўз ордошларининг салимий эҳтиромини келтиришлар.

— Сизнинг ҳаётингиз — ишхолаткорликнинг эътибори, — деди Молдавиядан келган меҳмон Г. Т. Андрейчук. — Биз Сизнинг олимаси билан ғалабамиз ва ишхолаткорлик, ҳалла болаларини ҳақ сўхат-соломатлик, турмушини

эйр бахт-саодат тилашни жуда-жуда истаймиз. — Совет ҳокимияти қимом қилиш учун йўлга чиққан пайтимда, — деб ҳисоб қилди Литвадан келган меҳмон Г. П. Петрукайтене, — 16 ёшда эдим. Ўша йиллари йўлсиза бош пана берган ҳар бир она, ҳар бир ота эсимда. Болалар, норасида эҳтиборлар фашистлар қўлида жоннамаре бўлди. Фашистлар одамлар бошига қанчадан-қанча қўлатлар солди, оламда қанчадан-қанча болани етимликда қолдирди. Ана шу етимларнинг қўли Ўзбекистондан йўлга янги цў янги оила топди. Мен — олти боланинг олимаси, шу болаларнинг қатори йимиким олим бўлса ҳам қўлимизга жуда яхши йўлдек отам билан онамга икки бичиқли тавсия қиламан. — Сизлар қўлдан қўли қалб

эваси бўлган кишиларсиз, — деди украинчалар А. Ф. Иваненко. — Турли тилда гапирибдишан фарзандларимизни коммунистик жамиятнинг ягона, аса олимасига биравлаштира олаймиз. Меҳмонлар Шомоҳидовларнинг фарзандларини қучоқлаб, йўллар-Мизазам билан Ҳамидовларнинг кўйрақларида қаҳрабодан асалдан энақлар — тикмалар катпарлари пайдо бўлади. Юртдошлари йўли билан молдавчанча гаплашмоқчи бўлишганида Ҳолдида қўли ерга қарайди. Чунки, йўлдек тили алақочлардан буюк унинг она тили бўлиб қолган. Лекин ҳозир бичиқ аҳамияти йўқ, муҳими шики — ана шу тил — ақолиб совет олимасининг тилидир, бу олиманинг отаси билан онаси Горький катта ҳарф билан ёзган Инсолардир. (ЎЗАТ).

ЎЗБЕКИСТОН XII СПАРТАКИАДАСИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ТАБРИГИ

Азиз ўртоқлар! Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети спартакиада қатнашчиларини ва сизлар орқали республика физкультурчиларининг миллион кишилик армиясини эйр спорт байрами — Ўзбекистон XII спартакиадасининг очилиши билан қизғин табриқлайдир.

Спартакиада бутун совет халқи КПСС Марказий Комитетининг бўлак плениуми ўзининг меҳнатдаги ютуқлари билан муносиб кўтиб олишга ҳозирланган кўнларда ўтмоқда. Коммунизм куриш программаси ҳар тарафлама камол топган совет кишининг тарбиялаш вазифасини ўртага қўйди. Соғлом, буюкмас иродали, меҳнатсевар бўладан деган киши спорт билан шугулланмоғи керак. Спорт миллион-миллион совет кишиларининг кундалик ҳаёт ва меҳнатда ақолиб қўлдан олиб қолди. Шунинг учун ҳам СССРда еш қари спорт билан шугулланмоқда. СССР халқлари III Спартакиадасининг мусобақалариданга 60 миллион киши қатнашди.

Спартакиада Ўзбекистонда физкультура ва спортни ривожлантириш соҳасида амалда оширилган катта ишга яқин ясади. 1939 йилда республикада физкультура ва спорт билан 700 миң киши шугулланган бўлса, Ўзбекистон XII спартакиадасига тайёргарлик кўриш жараёнида ўтказилган мусобақаларга 2 миллион уч юз миңдан кўп

роқ физкультурчи қатнашди. Сўнгги йилларда шаҳар ва қишлоқларда қўлба янги стадионлар, спорт заалари, сузиш ҳавзалари, ўйин майдончалари ва бошқа спорт иншоотлари қурилди. Ўзбекистон спортчилари спортда юксак марраларга эришдилар. Шулар орасидан оғир атлетикачилар ака-ука П. ва С. Шариповлар, мерган М. Акулов, баскетболчи Р. Салимова, сузувчи С. Бабаева ва Н. Устинова, шахматчи М. Мухитдинов, полковлар Р. Аблаев ва В. Егоров, чавандоз А. Абдуқодиров, енгил атлетикачи В. Лебединская ҳамда бошқа кўпгина кишиларнинг номларини айтиб ўтиш мумкин. Лекин бизнинг спортчиларимиз республика спартакиадаси мусобақаларида ва СССР халқлари III Спартакиадасининг финал ўрашуварларида тагин ҳам юксакроқ марраларни эгалламоқдалик керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети қаттиқ ишонч билдиридилар, Ўзбекистон спортчилари спортда юксак муваффақиятларга эришадилар, республика меҳнатчиларини янги рекордлар билан қўнотдилар ва шу орқали оммавий физкультура ва спорт ишини янада ривожлантириш ишига ўзларининг мусосиб хиссаларини қўшадилар.

Сизларга, азиз дўстлар, меҳнатда, ўқишда ва спортда янги ютуқлар тилаймиз!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ҲАМИД ҒУЛОМ

БЕШИНЧИ ШОВВОЗ

Бу бешинчи кема, бешинчи парвоз, қаҳрамон, Валерий — бешинчи шоввоз.

Авалгиларидек мардона ва шод, Юлдуздан юлдузга янграйди овоз. Ватанини улуглайди космонавтлар, Партияни кутлайди космонавтлар!

Лочинларимизнинг йўқдир саноғи, Ватан уш халқининг кўзин қароғи. Боши узра совет юртин байроғи, Чанчаб немасининг сўнмас қароғи. Ватанини улуглайди космонавтлар, Партияни кутлайди космонавтлар!

Мангулик шарафи меҳнат, иқбоддан.

Қуввати ленинча пок таълимотдан. Руҳлибди янгича гўзал ҳаётдан. Кўнма салом элтиб одамизоддан Ватанини улуглайди космонавтлар, Партияни кутлайди космонавтлар!

14 июнь.

ФАЗОГА ЯНГИ ШТУРМ

Қарши қўлини йўлаштирибдишан паҳлавонлар, чўпон-қўлақлар, галакорлар. Оқ қўнғир қўлига дам олиш учун энаб тўлганнинг қон эди. Радиопримикдан Кремль кўнотининг юракка ақин, жонбадор, тақим овози эшитилди.

Бу овоз барчаннинг қалбини ҳақжонда солди, ифтихор ҳислари билан тўлдирибди. Бортида комсомол аъзоси, подполковник Валерий Федорович Биковский бўлган «Восток-5» кемасининг фазога учуришганини ҳақидаги хабар йўлчиларнинг бутун диққат эhtiборини йўлга жалб қилди.

Диктор бешинчи космонавтни таржимаи ҳоли билан таъиниш

риб бўлган, советок директори Б. Умиров бундай деди:

— Совет фанининг яна бир қатъи муваффақияти қўлабгаримизни гўрур ҳисларига тўлдириб юборди. Олимларимиз, фан ва техника арбоблари ўз оқидларига қўлларини қўйиб, шундай фазога юлдузларни қўйиб, ҳар кун би-роқ оламимизга янгилик келтирибди. Олтин ўнатишган бешинчи қўлабгаримизда қўлабгаримиз меҳнатимиз самаралари фан ютуқлар

рига қўйибдишан улўшимиздир, фан билимчи.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, тажрибали кўп Рустом Сидиков бу ерга йўлланганда қўлининг йўлдан қўйиб қўйиб, шундай фазога юлдузларни қўйиб, ҳар кун би-роқ оламимизга янгилик келтирибди. Олтин ўнатишган бешинчи қўлабгаримизда қўлабгаримиз меҳнатимиз самаралари фан ютуқлар

— Мана шундай ақолиб кишилар, фазокорларни еттиштириш ишони комсомолга, совет мактабига ким раҳмат. Ҳар бир 100 бош она қўйдан

150 дан ошириб қўйибдишан «Болшевик» совхозининг биринчи бўлган меҳнатчилари бешинчи космонавт Биковскийга, унинг фазодаси сайри, бажарибдишан муваққаб илмий ишларини муваффақият билан адо этишми чин ўрадан тиладилар.

— Ой бориб, омон қой! — деди шу йўлданга ўтирган энг кеска қолхочи Чўпон моми.

Р. ИСХОҚОВ,
«Қизил Ўзбекистон» махсус мухбири.

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

БРАККА СИРА ЙҮЛ ҚУЙИЛМАСИН

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети новвойхоналарнинг ишини, ишлаб чиқарилаётган новвойхона маҳсулотларининг сифатини ҳамда бу маҳсулотлар билан қандай савдо қилинаётганини текшириб қилиди.

Кейинги вақтларда новвойхоналарнинг базаси янча кенгайди. Нон-булға маҳсулотлари ишлаб чиқариш қўлайди, нонининг янги сортларини чиқариш йўлга қўйилди. Лекин, текшириш вақтида аниқландики, жавлар нон ва обитон хиллари етарди эмас, аҳолининг бўлиб, биранча, сушки, хантал нон ва айниқса тандирда ёлган нонга бўлган эhtiборлари яхши қўнотилмаптир.

Қўпгина новвойхоналар аввалдагидек паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Текширилган йигирма корхона ҳамда ўн етти магазин ва дўконда 15,5 тонна нон ва нон-булға маҳсулотлари брак қилинди, бу эса текширилган миқдорнинг 26 процентини ташкил этади.

Доналаб сотиладиган маҳсулотларнинг назини қаматиштириш, тайёр маҳсулотнинг намлигини ошириш йўли билан харидорларнинг адолат фактлари аниқланди. Контроль мақсадига ўтказилган анализлар Бухоро новвойхона комбинатига бўғуқ ундан пиширилган ноннинг намлиги нормада белгиланганда 1,6-2,6 процент оширилганлигини кўрсатди.

Ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг сифати устидан қонирарсиз контроль қилинганлиги, технология режимларининг қўпол сурада бузилганлиги ва ускуналарнинг техника ҳолати ёмон бўлганлиги паст сифатли нон-булға маҳсулотлари чиқаришга асосий сабаб бўлганлиги текшириш вақтида аниқланди. Савдо ташкилотларининг ҳодимлари савдо шохобчаларида кўп миқдорда брак маҳсулотлар етказиб берилишига йўл қўймоқдалар. Улар корхоналарнинг раҳбарларига нисбатан юксак талабчанлик кўрсатмаптирлар.

Бир қанча новвойхоналарда, айниқса матлубот кооперацияси системасига қарашли новвойхоналарда, ҳам ашени ва тайёр маҳсулотнинг ҳисобга олиш иши ёмон ташкил қилинган. Андикон новвойхона комбинати ва Матанган нон заводи бўйича намина комбинатда ошбор мудири Гладковда 2,307 килограмм ўн, 52 килограмм шакар, 17 килограмм ёнғоқ кам қилиш ҳамда 468 килограмм маргарин ошича бўлиб қилиди. Вобекет ва Пофори нон новвойхоналарида ҳусусий кишиларга ўн сотиш, шунингдек савдо шохобчаларига нонни ҳўжатларини расмийлаштирилмасдан бериб юбориб фактлари аниқланди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети ўрта Осн Халқ ҳўжалиги кенгаши озиқ-қўлат санаети Бош бошқармасининг «Ўзбекбирлашуу» правленесининг эhtiборини новвойхоналар ишини, нон-булға маҳсулотларининг сифатини ҳамда бу маҳсулотлар билан савдо қилиниши янада яхшилаш соҳасида республика ҳўкуматининг тошпириқлари қўнотилган бажарилаётганлигига қаратди, Ўзбекистон ССР Савдо министрига зиммасига нон-булға маҳсулотлари билан савдо қилишни ташкил этишда очиб ташланган

камчиликларни бартараф қилиш вазифасини юкллади. Республика санитария-эпидемиология станциясининг бош врач Урток Самировга новвойхоналар ва савдо корхоналари устидан санитария назоратини қўнотилиш тақлиф қилинди.

Паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқариладиган, технологиянинг бузилганлиги, ҳам аш ва тайёр маҳсулотнинг қонирарсиз ҳисобга олиналганлиги учун Янгийўл район матлубот союзининг раиси Урток Мирхонновга вогвор эълон қилинди. Тошкент область матлубот союзининг раиси Урток Зокиров новвойхоналар ишидаги жиддий камчиликларни бартараф қилиш учун янги вақт ичида чоралар қўнотилиш тақлиф қилинди. Савдо ташкилотларининг ҳақида оғоҳлантирилди.

Комитет Андикон санает, кишлоқ область партия комитетлари ва область иқория комитетларининг ҳамда Бухоро область партия комитети ва область иқория комитетлари Партия-давлат контроли комитетининг новвойхоналари текшириш натижаларини муҳокамала қилишларини ҳамда бузилганларда айбл бўлган кишилар жавабдорлиқига тортилагалиги, Андикон новвойхона комбинати ва Матанган нон заводи бўйича намина комбинатда ошбор мудири Гладковда 2,307 килограмм ўн, 52 килограмм шакар, 17 килограмм ёнғоқ кам қилиш ҳамда 468 килограмм маргарин ошича бўлиб қилиди. Вобекет ва Пофори нон новвойхоналарида ҳусусий кишиларга ўн сотиш, шунингдек савдо шохобчаларига нонни ҳўжатларини расмийлаштирилмасдан бериб юбориб фактлари аниқланди.

ХАРИДОРЛАРНИ АЛДА-ГАНЛИК УЧУН—КАТТИК ЖАВОБГАРЛИККА

Республикадаги партия-давлат контроли комитетлари шаҳар ва кишлоқ магазинларида, ошхоналарда ва маъийн хизмат корхоналарида меҳнатнашларга қандай хизмат кўрсатилаётганлигини жамаотчилик вакиллари кенг иштироки билан текшириб чиқидилар.

Текшириш вақтида ўлчовда ва ҳисобда харидорларни алдаш, савдо қондаларини бузиш фактлари аниқланди. Чирчқ шаҳар савдо бўлимининг 7-магазинида прейскурантдаги баҳоси 7 сўм 65 тиин бўлган атласи 8 сўм 90 тииндан сотаётлар. Олмақчи шаҳар савдо бўлимининг 11-магазинида эса бир пачкаси 14 тиин бўлган кўк чойни 16 тииндан сотаётлар. Бир қанча маъийн хизмат кор-

хоналарида ҳам ремонт қилиш, тикниш ва бошқа маъийн хизматлар учун оширилган баҳода ва китанчиларга ёмасдан ҳақ олиш фактлари очиб ташланди. Қўпгина магазинларда, ошхоналарда ва маъийн хизмат корхоналарида прейскурантлар йўқ.

Комитет савдо ва умумий ошқатилан корхоналарига бундан олдин ҳар хил сунистеъмоллари учун судланган ёки ишдан бўшатилган кишиларни ишга қабул қилиш ҳоллари борлигини таъкидлади. Савдо ва маъийн корхоналарининг ишчи контроль қилишда жамаот ташкилотлари, рўзгор ишлагли аёллар, маҳаллий Советларнинг депутатлари ҳамда матлубот кооперацияларининг ревизия ва дўкон комиссиялари аъзолари орасидан активларнинг роллини ошириш зарур.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети республика Савдо министрига (министри Урток Самиров), Ўзбекбирлашуу правленесига (раиси Урток Султоний) ва Ўзглабди (бошлиғи Урток Барабас) зиммасига ўтказилган текшириш вақтида савдо сотида аниқланган камчиликларни бартараф қилиш учун амалий чоралар қўнотилиш ва маъийн ошқатилан корхоналарининг ишчи учун шу корхона раҳбарларининг шахсий жавабгарлигини ошириш йўлида амалий чоралар қўнотилиш тақлиф қилинди.

Комитет область, шаҳар ва район партия-давлат контроли комитетларига халқ истеъмол товарларининг давлат қанча нархларида ҳамда маъийн хизматлар учун белгиланган тарифларга риоя қилинишида мустақам тартиб ўрнатиш соҳасида савдо ташкилотларининг ишчи қаттиқ контроль остига олишни тошпиди.

Катта камчиликлар ва бошқа сунистеъмоллар учун Бекобод ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Чанок» совхоз ишчилар кооперативининг раиси Ҳамроев ва бош бухгалтер Эм ишдан олинди ҳамда улар устидан материалларини тергов органларига юборилди. Совет савдоси қондаларини қасддан бузиб келган бошқа бир қанча шахслар жиний жавабгарликка тортилди. (ЎЗАТ).

МИРМУҲСИН МИСЛСИЗ ПАРВОЗ

(Бешинчи космонавт Валерий Биковскийга)

Она ер қўнотилан будутлардан ошароқ, Фазолардан кўп ироқ космосга учди лочин... Фанга қорону ерда қалбини қилди чироқ — Узоқ юлдузлар томон ёди удан қўнотини.

Бу Она ер, бу Ватан башарият бахти деб, Авлодлар яқини деб бекис йўл очмоқда. Бу Ватан фарзандлари буюк ишларга қўнотди, Ғоямиз — қўнотини оламга нур сочмоқда.

Бу учини — тенгсиз учини, йўқдир унинг монанди — Турт ботир буюк ишни буюк давоми будир! Бу гал бизнинг Валерий чарх урмоқда оламни. Не десам-кан — ботирин, қаҳрамон ё баҳодир?

Бу сўзларнинг барини жамласам ҳам етмайди, Гўё қартиб соғиб, боқаман юлдуз томон. Юрагимда ҳаяжон, ҳў юлдузини чақнайди. Кўнотини айланиб, қаҳрамон, тушгин омон!

Шум ният жаболарнинг нафасини паст қилиб, Учавер жаҳон аро, улуг аз азамати! Дўстларини қўнотиб, подлигидан маст қилиб, Учаверини, тузисин жаҳолатнинг ҳам пати! 14 июнь.

ЖАҲОН ҲАЙРАТДА

«МОЛНИЯ» РУБРИКАСИ
ОСТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 14 июнь. (ТАСС). Америка информация агентликлари космонавт учувчи Валерий Биковский бошқармаган «Восток-5» совет космик кемаси учурилганлиги ҳақидаги хабарларни «Молния» рубрикаси остида эълон қилишлар ва эълон қилиниши давом эттирмоқдалар.

Совет космик кемаси Эр атрофидида орбитага чиқди, деб хабар берибди Ассошиейтед Пресс агентлигининг Москвадаги мухбири. Янги совет космонавти ўзини яхши ҳис қилимоқда, деб хабар берибди ЮПИ агентлиги.

«ШОШИЛИНЧ» БЕЛГИСИ БИЛАН

ТОКИО, 14 июнь. (ТАСС). Япония радиоси ўз-ўшатиришларини таътибди, Совет Иттифоқида подполковник Валерий Федорович Биковский бошқармаган «Восток-5» космик кема учурилганлиги ҳақида хабар берди. Хабарда «Восток-5» кемасини учуриш муваффақиятли ўтиди ва космонавт учувчи В. Ф. Биковский ўзини яхши ҳис қилимоқда, деб таъкидланади.

ЯШИН ТЕЗЛИГИДА

ЛОНДОН, 14 июнь. (ТАСС). Совет космонавт учувчи подполковник В. Ф. Биковский бошқармаган «Восток-5» совет космик кемасининг учурилганлиги ҳақидаги хабар бутун Англияга яшин тезлигида ёйилди.

